

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 37C/48/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112232925
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamil Petrovič
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2016:7112232925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudcom, Mgr. Kamilom Petrovičom, v právnej veci žalobcu : U. W., nar. X.X.XXXX, bytom Q. 3, O., právne zast. : JUDr. Monika Marjanovič, advokátka, so sídlom Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanému : H. life životná poisťovňa, a.s., so sídlom L. 2, O., právne zast. : JUDr. Daniel Blyšťan, advokát, so sídlom Užhorodská 21, Košice, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Žalobu zamietla.
Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.12.2012 domáhal voči žalovanému, aby súd zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom v Košiciach, Alžbetina 41, zo dňa 19.1.2012, sp. zn. 2C/844/2012.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním zo dňa 11.3.2013, v ktorom žalobcom podanú žalobu žiadal ako neôdovdnú zamietnuť. V súvislosti s novelizáciou Exekučného poriadku zákonom č.335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorým sa do Exekučného poriadku súčinnosťou do 1.1.2015 vložilo nové ust. § 243d, podľa ktorého exekučné konania na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa zákona o rozhodcovskom spotrebiteľskom konaní, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do 3 mesiacov od účinnosti tohto zákona a na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, pričom rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať, žalovaný doplnil svoju argumentáciu, keď v písomnom podaní zo dňa 11.11.2016 uviedol, že rozhodcovský rozsudok, o zrušení ktorého v tomto konaní žiada žalobca, spĺňa predpoklady obsiahnuté v uvedenej právnej norme, pretože ide o rozhodcovské rozhodnutie vydané v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu. Bolo vydané pred 1. januárom 2015 a exekučné konanie na základe tohto rozhodcovského rozsudku ani do troch mesiacov od účinnosti novely Exekučného poriadku nebolo zo strany žalovaného iniciované. Žalovaný mal zato, že strata záväznosti ex lege podľa ust. § 243d Exekučného poriadku je de iure aj de facto zrušením rozhodcovského rozsudku, nakoľko mu odníma jeho základnú vlastnosť, ktorá činí popísaný papier rozhodcovským rozsudkom, t.j. rozhodnutím orgánu, ktoré podlieha súdnemu prieskumu. Bez záväznosti preto nemožno hovoriť ani o právoplatnosti a o vykonateľnosti, nakoľko jedine záväznosť je takou základnou vlastnosťou rozhodnutia, ktorá ho činí rozhodnutím a teda niečím, čo môže byť preskúmané v súdnom konaní. Niečo, čo nemá záväznosť, potom nie je spôsobilé súdneho prieskumu a preto neexistuje ani predmet tohto konania. Mal za to, že na vyššie uvedenej argumentácii nič nemení ani ust. § 372w O.s.p., nakoľko toto ustanovenie sa týka len tých prípadov, kedy nedošlo ku splneniu predpokladov uvedených v § 243d Exekučného poriadku, keďže nie každý rozhodcovský rozsudok stratil svoju záväznosť. Záväznosť totiž nestratili rozhodcovské rozsudky, ktoré neboli vydané v spotrebiteľských veciach alebo v ktorých bol

podaný návrh na exekúciu. V danom prípade návrh na exekúciu podaný nebol a rozhodcovský rozsudok bol vydaný v spotrebiteľskej veci, preto stratil záväznosť. Žalovaný príkladom poukázal na rozhodnutia súdov v iných skutkovo rovnakých veciach, ktoré vychádzali z tejto právnej argumentácie, napr. rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 13C/299/2012 zo dňa 28.10.2015, rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9C/65/2013 zo dňa 23.9.2015, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4C/152/2013 zo dňa 10.9.2015, rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 16C/147/2013 zo dňa 9.9.2015, rozsudok Okresného súdu Košice sp. zn. 24C/290/2013 zo dňa 31.3.2016 alebo rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6C/134/2013 zo dňa 1.6.2015. Na základe uvedeného žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a priznať trovy konania.

3. Na podporu žalobcu ako spotrebiteľa vstúpil do konania vedľajší účastník. Vo svojom písomnom podaní zo dňa 4.11.2016 poukázal na to, že od 1.1.2015 bol prijatý zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý v prechodných ustanoveniach stanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1.1.2015. Ďalej uviedol, že právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1.1.2015, zostávajú zachované a rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1.1.2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z uvedeného pre vedľajšieho účastníka vyplynulo, že konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zákona č. 244/2002 Z. z., ale sa dokončia podľa nového špeciálneho zákona č. 335/2015 Z. z. a iba rozhodcovskú zmluvu bude súd posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia. Vedľajší účastník na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/404/2015 zo dňa 17.6.2015 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/1013/2014 zo dňa 21.1.2016, podľa ktorých nová právna úprava má sice dôsledky prelomenia materiálnej, nie však formálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský rozsudok sa zo zákona nezrušil, teda v dôsledku zmeny právnej úpravy nedošlo k zániku možnosti žalobcu domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie v nasledujúcom rozsahu a z vykonaných dôkazov zistil nasledujúci skutkový stav.

5. Písomným podaním zo dňa 2.1.2012. doručeným Arbitrážnemu súdu Košice, podal žalovaný (v tomto konaní), Rapid life životná poisťovňa a.s., návrh na začatie konania o zaplatenie 217,64 eura a návrh na splátkový kalendár proti žalobcovi (v tomto konaní), U. W., pričom sa odvolal na uzavretú poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.10.2007. Uplatnil si podľa časti XVII. ods. 7a. VPP osobitnú pohľadávku vo výške 217,64 eura, ktorá zodpovedala jeho nákladom (poisťovne) vynaloženým na uzavretie poistenia (návrh na začatie konania zo dňa 2.1.2012 na č. I. 12). Upovedomením o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 9.1.2012, sp. zn. 2C/844/2012 Arbitrážny súd Košice v právnej veci žalobcu H. life životná poisťovňa, a.s. proti žalovanému U. Bertovičovi v konaní o zaplatenie 217,64 eura upovedomil účastníkov konania o začatí konania pred Arbitrážnym súdom Košice na základe žaloby doručenej rozhodcovskému súdu (upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 9.1.2012 na č. I. 14). Dňa 19.1.2012 rozhodol Arbitrážny súd Košice konajúc bez nariadenia pojednávania, prostredníctvom rozhodcu v právnej veci Rapid life životná poisťovňa, a.s. ako žalobcu proti U. W. ako žalovanému v konaní o zaplatenie a o návrhu na splátkový kalendár, v skrátrenom konaní rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 2C/844/2012, ktorým žalovanému uložil, aby do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku zaplatil žalobcovi peňažnú sumu vo výške 217,64 eura a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur na účet žalobcu alebo aby v tej istej lehote podal odpor na súde, ktorý rozhodcovský rozsudok vydal. Z odôvodnenia tohto rozhodcovského rozsudku vyplynulo, že rozhodca skúmal právomoc a príslušnosť rozhodcovského súdu na konanie vo veci samej a z doložených listín, najmä poisťných podmienok žalobcu, t. j. Rapid life životná poisťovňa, a.s., a Osobitných zmluvných dojednaní k týmto podmienkam, mal za preukázané, že žalobca so žalovaným spolu uzavreli platnú písomnú rozhodcovskú doložku a Arbitrážny súd Košice je orgánom príslušným vo veci konať a rozhodnúť. Podľa poučenia, proti rozhodcovskému rozsudku vydanému v skrátrenom konaní bolo možné podať opravný prostriedok a to odpor s odôvodnením v lehote 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku s tým, že podmienkou prihladenia na odpor bolo zaplatenie poplatku za jeho podanie a to vo výške 72 eur (rozhodcovský rozsudok zo dňa 19.1.2012, sp. zn. 2C/844/2012 na č. I. 15). Z predloženej fotokópie návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX súd zistil, že tento návrh bol medzi žalobcom ako poisťníkom a žalovaným ako poisťovňou dohodnutý so začiatkom poistenia dňa 27.10.2007 a koncom poistenia dňa 27.10.2017, t. j. poistenie bolo dojednané na poisťnú

dobu 10 rokov a bol podpísaný tento návrh žalobcom a v mene poisťovne bol prijatý dňa 26.10.2007 sprostredkovateľom poistenia oprávneným na jeho dojednanie, ktorého podpis sa takisto nachádza na tomto návrhu poistnej zmluvy. Súčasťou návrhu poistnej zmluvy boli VPP, ktoré boli na ich strane 12 dňa 26.10.2007 žalobcom podpísané. Súčasťou návrhu poistnej zmluvy boli aj Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, takisto na strane 12 žalobcom podpísané. Podľa bodu 2. týchto Osobitných zmluvných dojednaní žalobca ako poistený a poisťovňa vyjadrili svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. V texte tohto ustanovenia bolo uvedené: „Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku“ (návrh na uzavretie poistenej zmluvy na č. I. 22 a VPP na č. I. 25). Lustráciou v registri tunajšieho súdu nebolo zistené, žeby voči žalobcovi bolo vedené exekučné konanie, a to na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku (úradný záznam zo dňa 19.10.2016 na č. I. 80).

Podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, v znení účinnom do 31.12.2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa ust. § 41 ods. 1 citovaného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 35 citovaného zákona, doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa ust. § 243d ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015), exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (odkaz na zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské spory môžu byť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodované len na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa § 3 a len spotrebiteľská rozhodcovská zmluva podľa § 3 môže založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu v spotrebiteľských sporoch.

6. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rozsudkom Arbitrážneho súd Košice zo dňa 19.1.2012, sp. zn. 2C/844/2012, bola uložená žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému peňažné plnenie a trovy rozhodcovského konania. V predmetnej veci sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. c) citovaného zákona, popierajúc platnosť rozhodcovskej doložky (zmluvy), od ktorej rozhodcovský súd odvíjal svoju právomoc vo veci konať. Je nesporné, že v priebehu tohto konania, s účinnosťou od 1.1.2015 došlo k zmene právnej úpravy v dôsledku prijatia zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Citovaným zákonom bol novelizovaný zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ktorý v ustanovení § 243d ods. 1 stanovuje, že exekučné konanie vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní pred 1. januárom 2015, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (odkaz na zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní), možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona, pričom na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie a rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

7. V predmetnej veci je nepochybné, že sú naplnené podmienky, predpokladané v citovanom ustanovení, pretože rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred 1. januárom 2015, jeho predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pretože ide o spor medzi žalovaným ako dodávateľom a žalobcom ako spotrebiteľom, vyplývajúci z poistnej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou (viď ust. § 2 ods. 1 cit. zákona). Zároveň nebolo sporné (žalobca netvrdil opak), že žalovaný na základe rozhodcovského rozsudku nepodal návrh na vykonanie exekúcie.

8. V súlade s dikciou citovaného zákonného ustanovenia teda rozhodcovský rozsudok, ktorý bol predmetom prieskumu podľa tejto žaloby, v priebehu tohto konania prestal sporové strany zaväzovať, t. j. hľadá sa naň akoby toto rozhodcovské rozhodnutie, rozhodcovský rozsudok neexistoval. Keďže také rozhodnutie nemá žiadne právne účinky, zanikol aj dôvod prezumovaný ako dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku priamo zákonom č. 244/2002 Z. z. (aby sa nestal rozhodcovský rozsudok exekučným titulom), preto súd návrh žalobcu na jeho zrušenie zamietol, pretože prípadným požadovaným zrušením dosiahol by žalobca len ten istý účinok ohľadom jeho vykonateľnosti, ktorý už bol vyvolaný a nastal priamo zo zákona, a to že je nevykonateľný.

9. Súd sa nestotožnil s dôvodmi žalobcu na pokračovanie v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku a to, že má záujem na vyriešení predmetnej otázky súdnym rozhodnutím s konečnou platnosťou v záujme jeho právnej istoty, keďže v situácii, kedy v priebehu konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku sám zákonodarca zo zákona ex lege odňal rozhodcovskému rozsudku jeho záväznosť, zasiahol tým nielen do materiálnej, ale aj do formálnej stránky právoplatnosti. Z tohto dôvodu vydanie rozhodnutia, ktorým by súd ešte navyiac, len pre akúsi istotu, zrušil nikoho nezaväzujúci rozhodcovský rozsudok, stráca akýkoľvek význam. Prípadný vyhovujúci rozsudok by bol individuálnym právnym aktom vzťahujúcim sa len na sporové strany tohto konania a ani by žalovaného neobmedzoval, aby si v budúcnosti uplatňoval voči žalobcovi iné prípadné svoje nároky. Riadiac sa týmito úvahami súd žalobu zamietol.

Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

Podľa ust. § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. O trovách konania rozhodol súd tak, že vo veci úspešnému žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal nakoľko v danom prípade sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, kedy za uplatnenia ust. § 257 CSP nemusí súd výnimočne náhradu trov konania priznať. Za dôvod hodný osobitného zreteľa mal súd tú skutočnosť, že dôvodom zamietnutia žalobného návrhu žalobcu, bez skúmania merita veci, bola zmena právnej úpravy, ktorá spôsobila zmenu právneho postavenia sporových strán tohto konania, za ktorú zmenu však nezodpovedá ani jedna z nich.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice II písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 363 C.s.p.) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§365 ods. 3 C.s.p.).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.